

VÕRU MUUSIKAKOOL
SÜVAÕPPE AKORDIONI ÕPPEKAVA

AINEKAVAD

Õppeaine nimetus: AKORDION

ÕPPEAINETE LOETELU JA TUNNIJAOTUSKAVA

õppeained	noorem aste				vanem aste		
	I tase		II tase		III tase		
	1. aasta	2. aasta	1. aasta	2. aasta	1. aasta	2. aasta	3. aasta
akordion	1,5	1,5	1,5-2	1,5-2	1,5-2	1,5-2	1,5-2
solfedžo	2	2	2	2	2	2	2
muusikalugu					1	1	1
koosmusitseerimine		1	1	1	2	2	2
lisapill*				0,5	0,5	0,5	0,5

* valikaine

Maht tundides:

Süvaõppe solisti suund (edaspidi A)- 2 akadeemilist kontakttundi nädalas, 70 tundi õppeaastas.

Süvaõppe koosmängu suund (edaspidi B) - 1,5 akadeemilist kontakttundi nädalas, 52 tundi õppeaastas.

- 35 min+ 35 min
- 45 min + 22,5 min
- 45 min (individuaalselt) + 45 min (kellegagi koos)

2 individuaaltundi nädalas (70 tundi õppeaastas)

Õpetuse eesmärgid:

Pillimängu oskuste õpetamine professionaalsetel alustel. Lähtudes õpilase muusikalistest eeldustest, omandada akordionimängu oskused ning isiklik loov lähenemine erinevatele muusikateostele

Õppeaine programm:

I ja II tase õpilase algteadmised akordionist:

Õige pilliasend, kätehoid pillimängul, pingevaba kehahoid, löötsa juhtimine ja töö löötsavahetusega, tooni kujundamine, mõlema käe mängutehnika arendamine, algteadmised strihhidest, fraseerimisest, tempost ja dünaamikast; arendada enesekuulamise oskust.

III tase on olulisem süvenenud ja väljendusrikas musitseerimine; tehniline vabadus; teoste sisu lahtimõtestamine ja vormianalüüs; esinemiskindlus.

Õppeaasta jooksul omandatud repertuaar peab olema mitmekülgne – sisult ja faktuurilt, sisaldama erinevaid fakteure, olema emotsionaalselt ja tehniliselt arendav. Õppekava peaks sisaldama eesti autorite ja kaasaja heliloojate teoseid.

Prima vista e. noodilugemine on soovituslik kõikides klassides tundide olemasolul. Palad võetakse noorema klassi raskusastmega. Noodilugemist tuleb pidevalt harjutada nii erialatundides kui kodus. Mängule peab eelnema analüüs (antud) nooditeksti kohta, kus õpilane määrab helistiku, taktimõõdu, rütmi, tempo, dünaamika ja mõlema käe faktuuri iseärasused. Noodilugemist on soovitatav harjutada ilma klaviatuurile vaatamata. Repertuaar peab olema õpilasele huvipakkuv ja jõukohane.

Nn. kuulmise järgi mängu ning kuulnud meloodiale saate kujundamist soovitatav õpetada ja arendada kõigis klassides (tunni mahtude olemasolul). Alustada lihtsate ja tuntud viiside järelemängimisest, nende transponeerimisest ja neile saate kujundamisest.

MÕISTED

Palade õpetamisel vajaminevaid muusikalisi termineid (dünaamika märgid, tempo terminid, artikulatsioon; löötsavahetuse märgid ja strihhid)

LISATEGEVUSED

Kontsertide külastamised
Kontserdid üldhariduskoolides
Osalemine festivalidel ja õppelaagrites
Meistriklass Eesti interpretidelt 1 kord õppeaastas

ESINEMISTE KORD

- 1) lavakultuur (esinemiskultuur)
- 2) alates 2.aastast õppeaasta jooksul esineda vähemalt kahel korral lisaks kevadisele arvestusele/eksamile

NÕUDED HELIREDELITELE

I tase

2.aasta C, G, F – duurid, tutvumine a - molliga
KK, 3-häälsed akordid
Duur – 2 oktavit, moll – 1 oktav (II poolaasta)

II tase

1.aasta *duurid* - kahes kiiruses, *mollid* - ühes kiiruses, KK, 3-h.akordid
2.aasta *duurid* - kolmes kiiruses, *mollid* – kahes kiiruses, KK, 3-h.akordid, lühikesed arpedžod (I kiiruses)

III tase

1.aasta *duurid* kolmes kiiruses
mollid – kolmes kiiruses,
3-h.ak, lühikesed arpedžod, tutvumine 4-h.akordidega
2.aasta *duurid* – tertsis, sekstis, *mollid* - unisonis
4-h.ak., lühikesed arpedžod, tutvumine D7
3.aasta duurid, mollid – kolmes kiiruses
4-h.ak., lühikesed arpedžod, D7

TASEMENÄITAJAD

I tase

1.aasta

Tutvustada eesti muusikat, rahvalaule, lastelaule, soovitatav polüfoonilistel alustel väikesed harjutused.

2. aasta

Õppeaasta jooksul mängitakse 6 - 8 pala, sh. 1-2 polüfoonilise helikeelega teost.

II tase

1.aasta

Õppeaasta jooksul mängitakse 6 - 8 pala, sh. 1-2 polüfoonilise helikeelega teost.

2.aasta

Õppeaasta jooksul mängitakse 1-2 polüfoonilise helikeelega pala, 1 suurvormi ja 3 eriilmelist pala, mille hulgas oleksid kaasaegne, virtuoosne ja kergemasse žanri kuuluvaid teoseid.

III tase

1.aasta

Õppeaasta jooksul mängitakse 1-2 polüfoonilise helikeelega või barokkmuusika pala, 4 - 5 eri iseloomu ja tehnikaga pala eri ajastutest ja žanritest.

2. aasta

Õppeaasta jooksul mängitakse 1-2 polüfoonilise helikeelega või barokkmuusika pala, 3-4 erineva iseloomuga pala.

3. aasta

Valmistatakse ette lõpueksami kava: virtuoosne pala; polüfoonilise helikeelega pala; suurvorm või kaasaegne akadeemiline teos; vabavalikuline pala.

NÕUDED TASEME LÕPUL

I tase – ARVESTUS 2 eriilmelist pala,

II tase – EKSAM 3 eriilmelist pala

III tase – EKSAM 1) virtuoosne pala
2) polüfooniilise helikeelega pala
3) suurvorm või kaasaegne akadeemiline teos
4) vabavalikuline pala

ÜLEMINEKU KONTSERDID

I taseme 1.aasta – esitatakse peast kaks eriilmelist pala

II taseme 1. aasta – esitatakse peast kaks eriilmelist pala

III taseme 1.aasta – esitatakse peast 3 erineva iseloomuga pala

III taseme 2.aasta – esitatakse peast 3 erineva iseloomuga pala

SOOVITATAVAD REPERTUAARIKOGUMIKUD

1. Kulpowicz, W. Etiudy na akordeon I. Polskie, 1961.
2. Karu, V. Akordioniõpik. Tln., 1986.
3. Luck, H. Lieder, Tänze, Vortragsstücke. Leipzig, 1985.
4. Rebane, H. Minu akordion. Tln., 1995.
5. Bethmann, I. Akkordeon im Kinderland. Leipzig, 1957.
6. Holm, L. Spela Drappel. Stockholm, 1992.
7. Mirek, A. Kogumik akordionile. Moskva, 1968.
8. Step I B. Hohner Verlag : Frossingen, 1988.
9. Kulpowicz, W. Szkola na akordeon. Polskie, 1988.
10. Bartók Karola. Kleine Vortragsstücke für Akk. Budapest, 1967.
11. Ek, G. 50 etüüdi akordionile. Moskva, 1965.

12. Akimov, J., Mirek, A. Ped. rep. Kogumik akordionile. 3.-4. kl. Moskva, 1968.
13. Bartók Karola. Kleine Klavierstücke von Bach und Händel. Budapest, 1962.
14. Vesterinen, V. Parhat 1. Helsinki, 1980.
15. Talakin, A. Etüüdide kogumik akordionile. Moskva, 1988.
16. Sudarikov, A. Polüfooniliste palade vihik bajaanile. Moskva, 1991.
17. Mart, J. Dawne tance i melodie. Polskie, 1961.
18. Bartók Karola. Sonatinalbum. Budapest, 1967.
19. Akimov, J. Kogumik akordionile. 3.-5. kl. Moskva, 1979.
20. Mirek, A. Kogumik akordionile. 5. kl. Moskva, 1968.
21. Orzechowski, J. Wybrane sonatiny I. Polskie, 1961.
22. Valik sonaate ja sonatiine. Kiiev, 1972.
23. Vabariikliku ak. õpil. konkursi palad. 1994.
24. Valik palu 5. kl. Moskva, 1968.
25. Dviljanski, M. Etüüdid akordionile. Moskva, 1968.
26. Ondruš, J. škola hry na harmonium. Praha, 1963.
27. Karu, V. Ped. repertuaar I-II kl. Tln., 1977.
28. Vigla, L. Akordionimängu õpik. Tln., 1968.
29. Czerny, C. Wybor etiud I. Polskie, 1974.
30. Czerny, C. Wybor etiud II. Polskie, 1974.
31. Orzechowski, J. Wybrane sonatiny II. Polskie, 1961.
32. Sudariakov, A. Kogumik akordionistile V kl. Moskva, 1975.
33. Vesterinen, V. Parhaat 2. Helsinki, 1982.
34. Aleksejev, J. D. Bajaan III kl. Kiiev, 1990.
35. Päts, R., Kõlar, L. Klaveriõpik, polüfoonia.
36. Buzhujev, F. Lastealbum nr. 3. Moskva, 1988.
37. Dviljanski, M. Etüüdid akordionile nr. 17. Moskva, 1984.
38. Konjajev, S. Etüüdid bajaanile nr. 7. Moskva, 1963.
39. Ahvenainen, V. Akordionikool
40. Buzhujev, F. Bajaan muusikakoolis, III-IV kl. nr. 5. Moskva, 1970.
41. Valpola, H. Klounid. Matth. Hohner Ab Musikverlag, 1985.
42. Buzhujev, F. Sonatiinid ja variatsioonid bajaanile nr. 1. Moskva, 1969.

Õppeaine nimetus: KOOSMUSITSEERIMINE

Maht tundides: I tase 2. aasta – 1 rühmatund nädalas; II tase 1. aasta – 1 rühmatund nädalas, 2. aasta – 2 rühmatundi nädalas; III tase – 2 rühmatundi nädalas.

Õpetuse eesmärgid:

Koosmusitseerimine annab oskuse kuulata kaasmängijat ja kogu gruppi tervikuna, oskuse sinna maitsekalt „sulanduda“, arendada rütmitunnet, oskust pause lugeda, jälgida ansambli eesmängijat ja dirigenti. Orkestris ja ansambelis mängitav repertuaar peab olema jõukohane ja soodustama õpilase edasist arengut.

Harjutus või pala peab õnnestuma esimesel katsel, kahjulik on nn. proovimise harjumus. Orkestri või ansambli kõlakvaliteet, mängukultuur ja repertuaari omandamise kiirus sõltuvad iga pillimängija muusikalisest haritusest ning kogemustest oma oskusi praktikas rakendada. Koosmusitseerimise arendamisega saame kinnistada õpilase muusikalist kirjaoskust.

Õppeaine programm:

Koosmusitseerimise all mõistame pillimänguuskuste rakendamist nii ansambelis kui ka orkestris. Koosmusitseerimise ainekava koostamisel on aluseks võetud õiged algõpetuse põhimõtted lähtudes akordioni ainekavast.

Koosmusitseerimisega tuleb hakata tegelema juba alates I klassist, mängides alguses koos õpetajaga eriala tunnis, hiljem sobivas koosluses kaasõpilastega. Õppeprotsessis on väga oluline koosmängu osa suurendamine. Soovitatavalt võiks koosmänguks olla eraldi tund I klassis alates II poolaastast 0,5 tundi ja II klassis 1tund. Alates III klassist peavad õpilased osalema orkestri- või õpilaste vähesuse tõttu ansamblimängu töös. Orkestris või ansamblis on III klassi õpilane võimeline musitseerima ka minimaalsete oskustega. Dirigent või ansambli juhendaja on eeskätt siiski õpetaja, kes arvestab õpilase vanust ning õpilase individuaalset võimekust. Orkestritundide arv nädalas on 2 tundi. Ansambelitundide arv sõltuvalt koosseisust 1 või 2 tundi nädalas.

Orkestriklass peab laiendama õpilase teadmisi muusikast. Tähelepanu tuleks pöörata muusikalisele kirjaoskusele, strihhidele, muusikastiilidele, artikulatsioonile, tempoterminele ja dünaamikale, nende kasutamisele. Oluline on kontrollida rütmipulssi, samuti rütmi täpset lugemist.

Repertuaarina võib lisaks trükitud ansambliootidele kasutada ka tänapäeva koolide laulikuid, populaarseid laule, jõululaulude seadeid jm.

Hindamisel antakse õpilase tööle kas sõnaline (analüüs/hinnang) või hindeline hinnang. Poolaasta lõppemisel pannakse hinne ka tunnistusele.

Orkestris ja ansambelis osalemise juures on oluline ka korralik kohalkäimine, põhjuseta puudumised kajastuvad ka hinded.

Dirigendi kui ka ansambli juhendaja ülesandeks on leida üles need punktid, mis õpilasi motiveerivad. Näiteks tuleks meeles pidada, et õpilane teeb heal meelel seda, mis talle tundub huvitav ja meeldiv (repertuaar). Eeskujuks on ikka õpetaja meeldiv mäng või huvitavalt ja innustunult läbiviidud orkestritunnid. Heaks ajendiks on kindlasti musitseerimine koos õpetajaga. Õpilasi tuleks kiita ja esile tõsta. Motiveerivad võivad olla ka edukad kontserdid.

Lisategevused

Kontsertide külastamised

Esinemised erinevatel kontsertidel (kooli kontserdid, jne.)

Muusika kuulamine erinevatelt helikandjatelt

Osalemine festivalidel ja õppelaagrites.

Repertuaari näited

Noorem aste

Trad. arr. L.Holm. Elvira Madigan (1)

Itaalia viis. arr.L.Holm. Veneetsia karneval (1)

J.Harlen. arr.V.Tammann.Puiestee-kassi laul (2)

E.Taube. arr.L.Holm.Nokturn (1)

Trad. arr.L.Holm. My Bonnie (1)

L.Holm. Gusvig Argentinas (3)

T.Nilsson. Mon Ami (3)

Towne/Hadjidakis, arr.L.Holm. Never on Sunday (1)

F.Händel, arr.V.Tammann. Fughetta (4)

E.Presley, arr.V.Tammann. Love Me Tender (4)

W.Kahl. Kiddy-Rock (7)

Vanem aste

W.C.Handy, arr.H.Rebane. St Louis Blues (5)

G.Gershwin, arr. N. Nikandrovs. The man I Love

T.Pigethy, arr.V.Tammann. Fugett nr 13 (2)

L.Holm. Prantsuse visiit (6)

A.Piazzolla, arr.L.Holm. Libertango (6)
I.Berlin, arr.T.Kalluste. White Christmas
R.Valgre, arr.L.Holm. Ma loodan, et saan sellest üle (8)
G.P.Reverber, arr.O.Kalluste. Skertso
J.Schmieder. Roking Kids (9)
A.C.Jobim, arr.L.Holm. Mojave (3)
R.Ruiz, arr.V.Tammann. Kuuba viis (2)

Kogumikud

1. Holm, L. Spela Dragspel. Stockholm 2006
2. Tamman, V. Akordioniansamblid 3, Pärnu 2006
3. Holm, L, VAMP 2005
4. Tammann, V. Akordioniansamblid 2, Pärnu 2005
5. Akordioniliidu leht
6. Holm,L. Sprla mera Dragspel. Meodialbum. Stockholm 1994
7. Kahl,W.Kiddy-Rock. Trossinger 2005
8. Holm,L. VAMP 2007
9. Schmieder, J. Roking Kids 2005

Õppeaine nimetus: LISAPILL

Süvaõppe õppekava õpilased saavad lisapilli valida valikainena kõikide Võru Muusikakoolis tavaõppes õpetatavate pillide hulgast. Nõuded oskustele on vastavalt kirjeldatud valitud pilli ainekavas I tasemes. Lisapilli õppimist saab alustada II taseme 2. aastast. Tunni maht ühes nädalas 0,5 individuaaltundi. Tänu põhipillil saavutatud muusikalisele kirjaoskusele on lihtsam saavutada mängutehnilisi oskusi uuel pillil.

Õppeaine nimetus: SOLFEDŽO

Vaata Võru Muusikakooli kodulehelt - Õppekavad solfedžo süvaõpe

Õppeaine nimetus: MUUSIKALUGU

Vaata Võru Muusikakooli kodulehelt - Õppekavad muusikalugu süvaõpe